

Розділ І. ПРИЧИНИ КРИЗОВИХ ЯВИЩ СЬОГОДЕННЯ

Вінська О. Й.,

к. е. н., доцент, доцент кафедри європейської інтеграції,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

Токар В. В.,

д. е. н., професор, професор кафедри міжнародних фінансів,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК ЧИННИК ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ

Сучасні геополітичні виклики спричинили гострі дискусії стосовно ефективного балансування традиційних та світсько-раціональних цінностей в українському суспільстві. Відповідно до підходу дослідників World Values Survey [2], під традиційними цінностями розуміється релігійне світосприйняття, міцні сімейні зв'язки, шанобливе ставлення до влади. Прихильники традиційних цінностей засуджують розлучення, аборти, евтаназію та самогубства. Такі суспільства роздмухують почуття національної гордості та підтримують націоналістичний світогляд. Натомість, суспільства, у яких укорінені світсько-раціональні цінності, приділяють менше уваги питанням релігії, критично ставляться до влади та вважають розлучення, аборти й евтаназію прийнятними.

На особливу увагу заслуговує ставлення до ролі та місця жінок у процесі соціально-економічного відтворення в традиційних та світсько-раціональних суспільствах. Аналізуючи поточну ситуацію в Україні, необхідно зазначити, що незважаючи на формальні ознаки світсько-раціонального суспільства (відокремлення держави від церкви, свобода совісті тощо), у повсякденному житті спостерігається переважання архаїчних, демотивуючих та принижуючих гідність жінки стереотипів. Зокрема, на жінок здійснюється суспільний тиск щодо пріоритету створення сім'ї над особистісним розвитком та кар'єрним зростанням. Відтак, не викликає подиву низьке 69 місце (із 144 країн) України у Глобальному рейтингу гендерного розриву, який оцінює економічні можливості, доступ до освіти та медичних послуг, а також рівень участі жінок у політичному житті суспільства [1].

У суспільній свідомості успішність жінки все ще асоціюється з заміжжям та материнством. Недовіру та засудження викликають жінки-лідерки, яким вдалося реалізувати свій творчий потенціал, досягнувши високих рівнів заробітку та/або відповідальних посад у бізнесі та політиці, що посилює

негативні соціально-економічні тенденції в Україні. Жінка розглядається перш за все як берегиня, а не як рівноправна партнерка, яка здатна приймати самостійні зважені рішення. Жінкам закидається надмірна емоційність, відсутність логічного мислення, марнотратство, зосередження на власній зовнішності замість справи, що спростовується практичною діяльністю суб'єктів господарювання та державних установ, де жінки займають керівні посади.

Жінки дискримінуються чинним українським законодавством, зокрема вони позбавлені права вибору приблизно 450 професій [3], які могли б позитивно вплинути на їхній фінансово-економічний стан. Крім того, широка участь жінок у виробничому процесі дозволила би зменшити дефіцит деяких кваліфікованих робітників на ринку праці й сприяла б швидшому подоланню соціально-економічної кризи в Україні.

Отже, подолання соціально-економічної кризи в Україні та інтеграція до ЄС може бути успішною виключно за умови просування світсько-раціональних цінностей в українському суспільстві, перш за все гендерної рівності.

Список використаних джерел

1. The Global Gender Gap Report: Ukraine [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2016/economies/#economy=UKR>
2. World Values Survey [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.worldvaluessurvey.org/WVSContents.jsp>.
3. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок» № 256 від 29.12.93 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0051-94>.